

SAMSPILL KOMMUNE OG LANDBRUK

**Jordbruksjefens mange
utfordringer og oppgaver
-trange rammer**

Jordbruksjefens utfordringer og mange oppgaver - trange rammer

Meg sjøl:

Landbrukskontoret i Beiarn

- Ligg i avdeling for Plan og Næring med 6,3 stillingshjemler inklusive prosjektarbeider, + kulturskolelærerstillinger
- Området har 8 - 10 funksjonsområder
- 2,8 stillingshjemler med landbruksutdanning. Ca. 1,6 stillingsressurs bruker til landbruksforvaltning
- Fellessekretariat : ca 1/3 stilling bruker til landbruksforvaltning
- Kommunetall : 1070 innbyggjarar, 50 driftseiningar, 350 landbrukseigedomar, 12 000da dyrka jord, 120 000 da prod. skog, totalareal 1222 km² og ca 750 fritidsbygg

Utfordringar til kommunal landbruksforvaltning:

- Forventningar og krav til oss:
 - Frå fylkesmann/stat
 - Frå fylkeskommunen og Innovasjon Norge og Næringssselskap
 - Frå kommuneorganisasjonen/rådmann/politikarar
 - Frå landbruksnæringa, enkeltbonde som faglag og private landbrukstenester
 - Frå øvrige innbyggjarar og brukarar av våre tenester
 - Forventningar til oss sjøl

Utfordring

- Rolleblanding- kva hatt skal eg ha på meg? Utviklingaktør eller forvaltningsorgan? Kommunal-statlig ?

Forventningar frå fylkesmann

Forvaltningsorgan:

- Gjennomføring av statlig landbrukspolitikk
- God forvaltning og saksbehandling, oppdatert på regelverk og forskrifter, rask saksbehandling
- Kontroll og Rapportering

Utviklingsaktør:

- Aktiv næringsutviklingsarbeid -nye og tradisjonelle næringer. Samhandling
- Rekruttering-generasjonsskifte,innovasjon
- Informasjon og faglig oppfølging

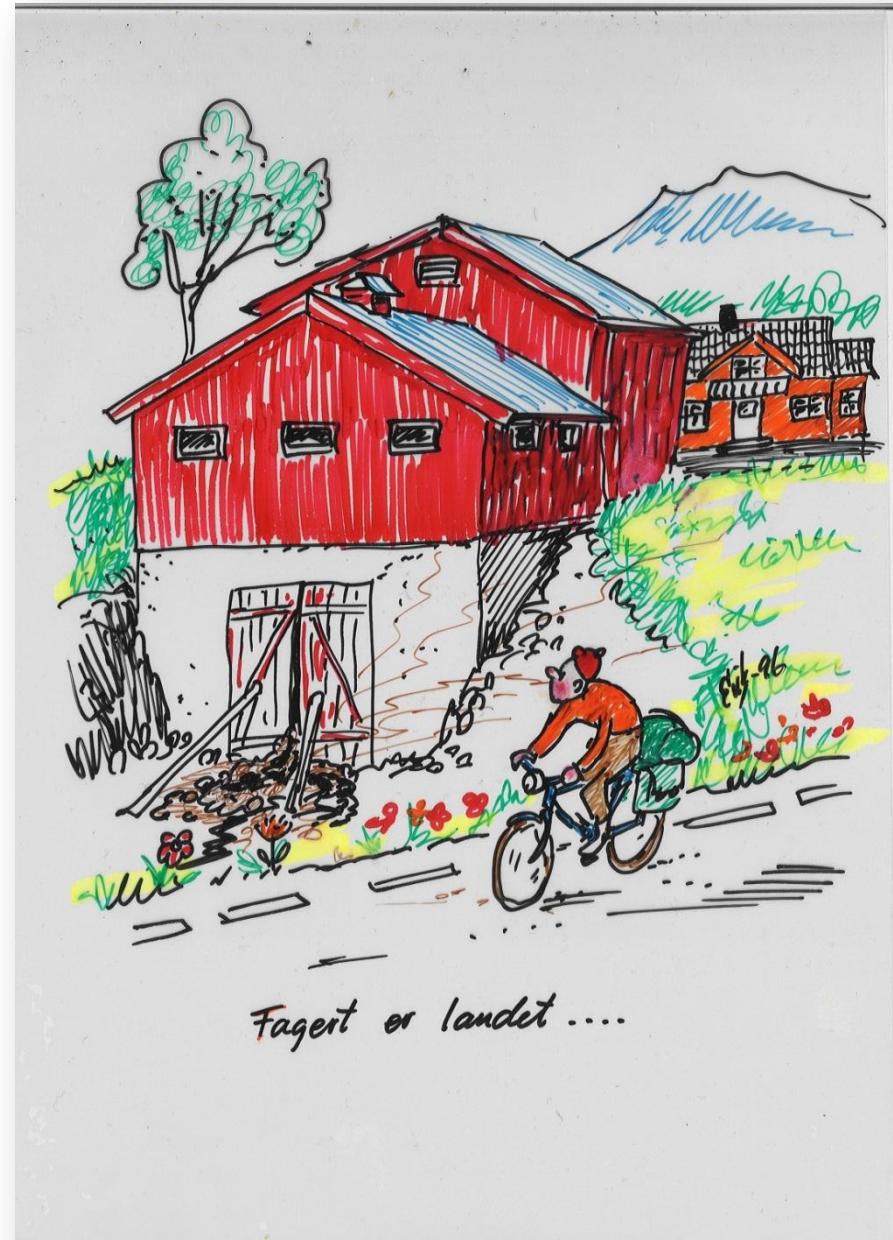
Planaktør:

- Arealplaner og sektorplaner - Gårdskartprosesser

Forvaltning og Kontrolloppgaver, produksjonstillegg,

Bl.a.:

- Forvaltning og kontroll av økonomiske verkemiddel.
- Produksjonstillegg
- Velferdsordninger
- Plan-, utviklings og tilretteleggingsarbeid for landbruket.
- Planarbeid knytta til landbruksareal og jordvern etter plan- og bygningslov.

Miljø

Miljø og klimaarbeid,

- Forurensing frå landbruket
- spredning av husdyrgjødsel
- Nye tekniske miljøtiltak
- Biobrensel
- SMIL,RMP, Miljøplan
- Beitebruk

Avrenning fra areal til

Kulturlandskap,kulturvern og områdeplaner

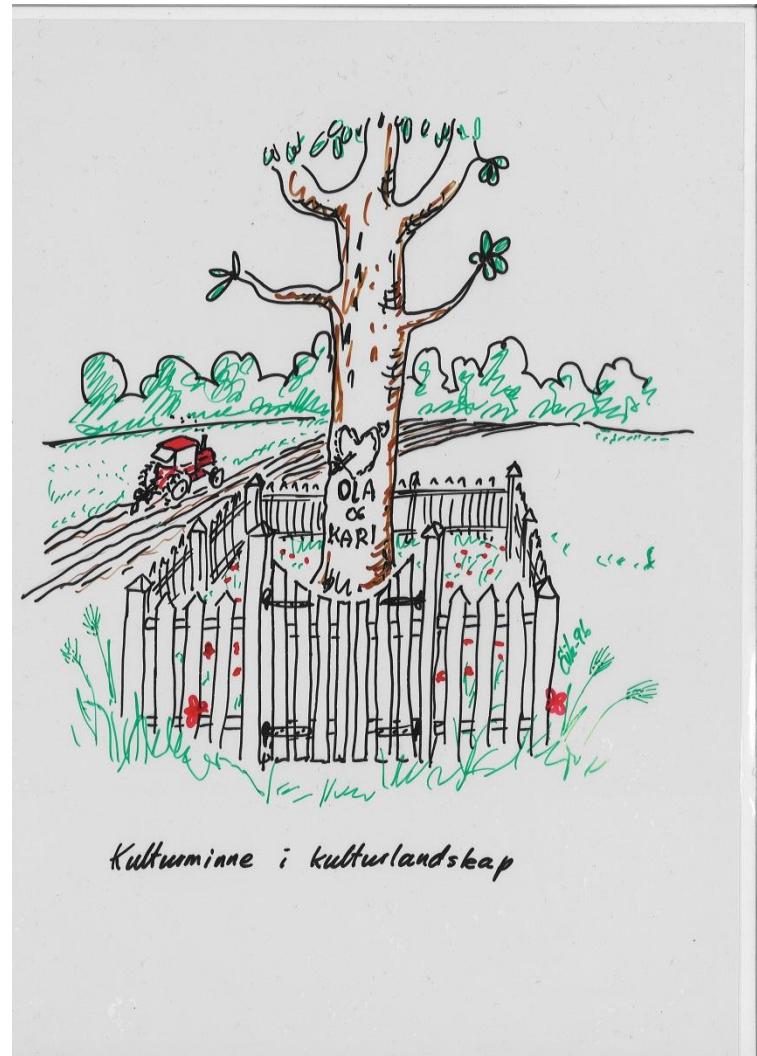

Forventningar frå Innovasjon Norge og Fylkeskommunen

- Førstelinjeteneste for bruksutbygging og investeringstiltak , etablererveiledning. Det krev kunnskap om verkemiddel og regelverk, innsats og engasjement
- Samfunnsutvikler: Prosjektdeltaking og kursing, (LUK, Bolyst, Bygdeprogram m.m.) nettverksbygging. Stedsutvikling. Prosjekt krev ekstra innsats og engasjement

Naturmangfold og kulturminner

- Ønskjer, men lite å hente av midler
 - Mangler kompetanse og kontaktnett
 - Lite sammenhengande areal
 - Manglande aksept
-
- Mange eigedomar – små einingar
 - Ekstra utfordring er kunnskap om samiske kulturminner

Kommunal forventning

- Forvaltning og kontroll etter statlig regelverk, men ikkje «fanatisk». Fleksibilitet
- Næringsutvikling , samhandling med andre utviklingsaktører. Reiseliv
- Landbruksmobilisering, mobilisering for rekruttering og generasjonskifte. Bygdemobilisering.
- Forvaltning av kommunale verkemiddel.
- Planaktør
- Fiske- og viltforvaltning, motorferdselsaker, klimaplanlegging
- Gjera alt mulig som ikkje blir dekka av andre sektorar.

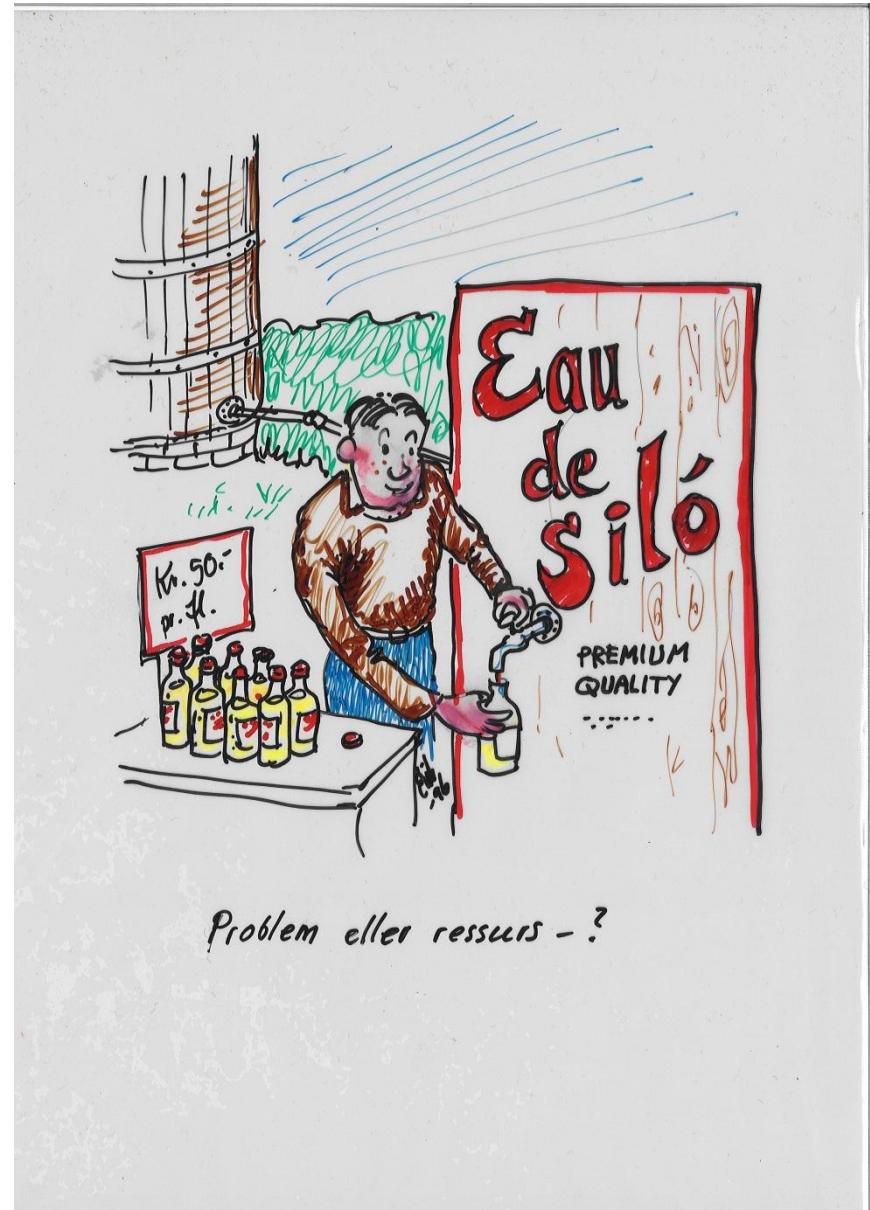
Næringsutvikling

Tilleggsnæringer:

- Småskala matproduksjon
- Økologisk landbruk
- Inn på tunet/grønn omsorg
- reiseliv

Foreløpig resultat:

- Lite engasjement
- Økonomisk usikkerhet
- Kulturbetinga kreativitet
- De fleste har fyllt opp arbeidsdagen
- Ingen arbeidsledighet

Problem eller ressurs - ?

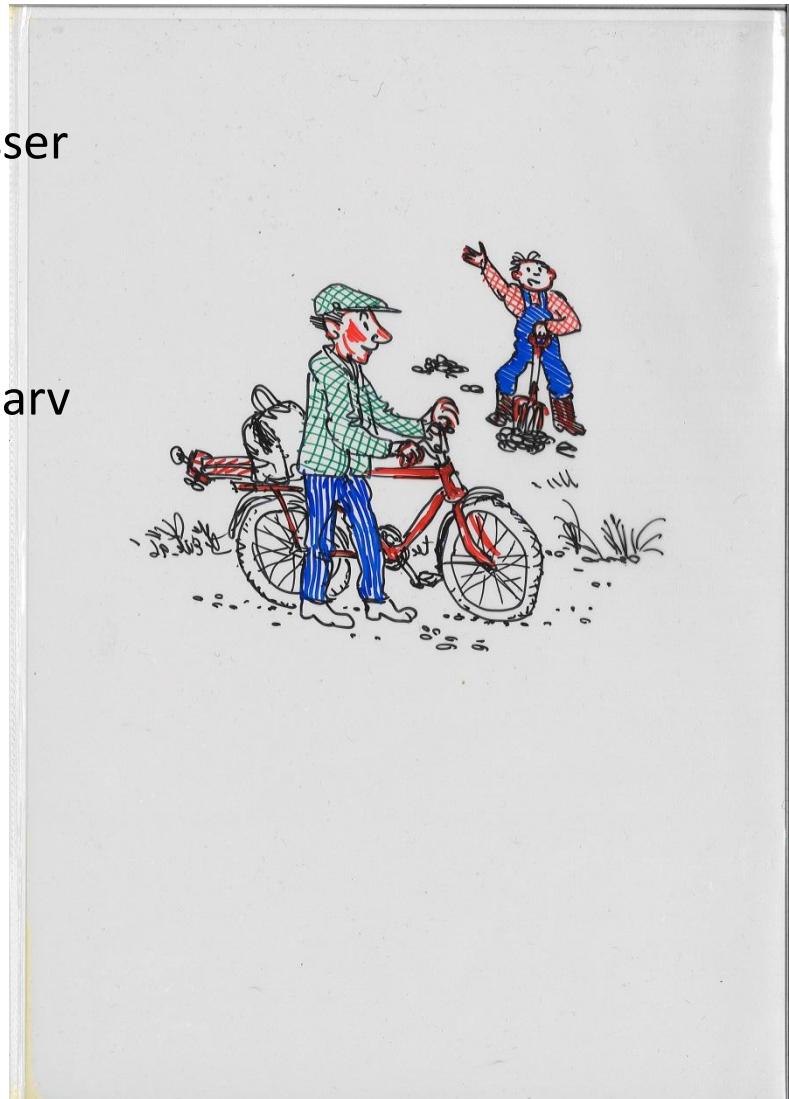
Bøndenes forventningar

- Jordbruksjefen skal vera bøndenes talsmann
- Minst mulig kontroll, flest mulig dispensasjoner
- Fokus på den tradisjonelle landbruksnæringa. Vi skal ikkje tulle bort tida på næringsutvikling på tilleggsnæringer- økologisk landbruk etc
- Vil ha råd- og veiledning
- Skrivehjelp for skjemavelde, trykke på offentlige myndigheter,
- Vi skal vera pådrivere i saker. Kvoter, erstatninger, rovvilt,m.v.
- Bruka snarvei til ordninger
- Stille på møter og orientere

Forventningar

- Bønder vil ha besøk
- Bønder har behov for sosiale møteplasser
- Bønder forventar at vi har tid til dei
- Bønder vil ha faglige råd, gratis

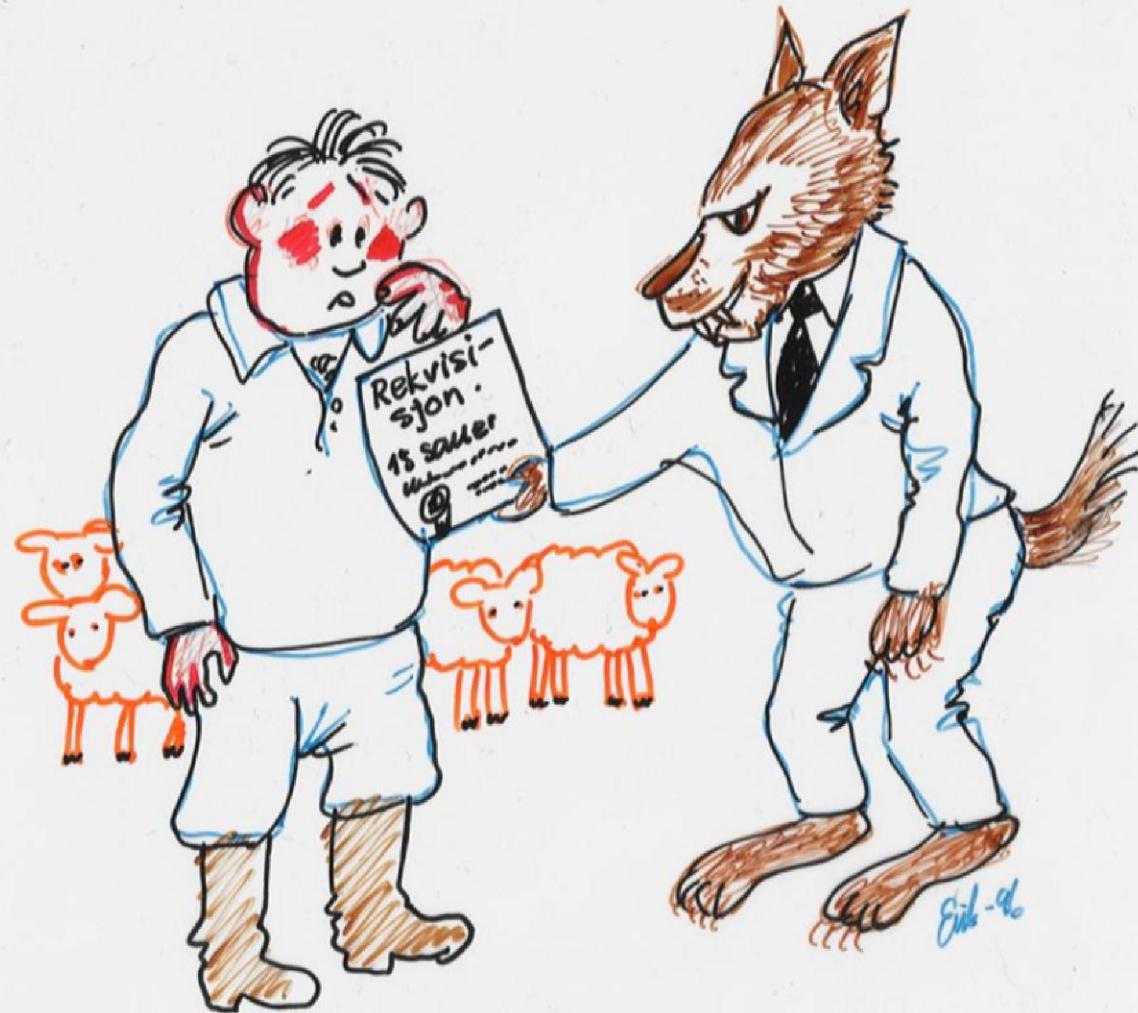
- Bygdefolk vil ha råd om eigedomskifte, arv
- Bygdefolket spør om det meste.

Dette brukar vi mykje tid på!

Rovviltproblematikken:

- Søknad fellingstillatelser
- Kommunale fellingslag
- Forebyggande arbeid-
- Tidlig nedsanking, gjerdehold
- Erstatningsordninger
- Dyrehelse

Rovdyrforvaltning

Utfordringer i kommunen

- Mangler landbrukspolitikere. Lokal landbrukspolitikk borte? Mangler langsiktige vyer og mål. Uenig med statlig landbrukspolitikk.
- Stor generalkompetanse, ingen spesialisering. Kunne ønskje meir samarbeid i regionen.
- Ikkje tid til å sette oss inn i saker, ikkje tid til kompetanseheving, ikkje tid til bondebesøk.
- Jordleigeproblematikken, liten mulighet til regulere.
- Vanskelig å få tilgang til tekniske planlegging
- Ikkje samhandling stat/kommune vedr. digitale arkiv. Medfører mykje papir.
- AD hoc jobbing. Vi kjem i skvis om oppgavene.

Trange økonomiske rammer

- Kommunal økonomi er under press.
- Statlige overføringer til landbruksforvaltninga : Frå øyremerka tilskudd til «inn i rammen» 1994 – 1997.likt for andre sektorar
- Samanslåing av sektorane gjer det vanskelig å fordele, Innafor ramma må ein bruke mest ressursar der behovet er størst der og då.
- Dei frie inntektene blir fordelt ut frå politikarane sine prioriteringar.
- Landbruksforvaltningspotten blir liten i forhold til andre sektorar
- Det er ikke økonomi til oppdatering, kurs og konferanser

Trange økonomiske rammer

- Landbrukskriteriet: Reduksjon fra 2010 til (2011) 2012
- Eks Beiarn frå 1.376 000 til 1.118 i 2012 (260.000 borte). Det blir brukt ca. 1. 000 pr. innbyggjar
- Ikkje verre for oss enn andre sektorar
- Kontoret er så godt bemanna med landbrukskompetanse, men denne kompetansen blir ikkje brukt til berre landbruk.
- Vanskelig å finne eksakt ressursbruk i et hopehav av funksjoner Ressursbruken varierer frå år til år.
- Det er så mange spennande oppgaver at vi av og til prioriterer annleis enn vi burde.

Klarer vi å stille opp til forventninga?

- Vi prøver å gjøre det godt nok og snor oss gjennom oppgavejungelen.
- Vi får tilbakemelding hvis vi ikke følgjer opp.
- Ingen instanser er heilt fornøyd, men vi gjer det beste ut av det og kan ikke trylle.